

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 382/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. mája 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. MUDr. Miroslavom Pavlákom, Advokátska kancelária, Moyzesova 1744, Púchov, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj podľa čl. 10 ods. 1 a 2, čl. 11 ods. 4 a čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 825/2015 a jeho rozsudkom z 15. decembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. marca 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj čl. 10 ods. 1 a 2, čl. 11 ods. 4 a čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 825/2015 a jeho rozsudkom z 15. decembra 2015. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 7. marca 2016.

Zo sťažnosti vyplýva, že mesto Púchov (ďalej len „správny orgán“) rozhodnutím z 26. marca 2013 zriadilo záložné právo na nehnuteľnosti sťažovateľa. Išlo o záložné právo na účely zabezpečenia v danom čase nesplátných, teda neexistujúcich pohľadávok. Súčasne išlo o individuálne zamerané konanie voči osobe sťažovateľa a nešlo o štandardný postup používaný rovnako v obdobných prípadoch. Prítomný bol tiež markantný nepomer medzi hodnotou zálohu a predpokladanou budúcou daňovou pohľadávkou. Údaj o zriadení záložného práva, a tým aj informácia o sťažovateľovi ako o údajnom daňovom dlžníkovi bol zverejnený v katastri nehnuteľností, teda vo verejnom registri.

Proti rozhodnutiu správneho orgánu podal sťažovateľ odvolanie, následne správny orgán rozhodnutím zo 16. apríla 2013 sám rozhodol o čiastočnom zrušení (preventívneho) záložného práva. Toto rozhodnutie bolo zjavne zmätočné, pretože nijako neuvádzalo, v akej konkrétnej časti sa záložné právo zrušuje.

Sťažovateľ podal odvolanie aj proti tomuto rozhodnutiu, pričom správny orgán, hoci sám podľa sťažovateľa nápravu nevykonal, súčasne sa bránil postúpeniu odvolania nadriadenému orgánu, a to tak, že fabuloval fiktívne nedostatky, na odstránenie ktorých sťažovateľ vyzýval. V rámci predvídavosti sťažovateľ svoje opravné prostriedky adresoval aj priamo Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky (ďalej len „riaditeľstvo“).

Riaditeľstvo (prvým) rozhodnutím z 2. júla 2013 zrušilo rozhodnutie správneho orgánu z 26. marca 2013 a vec vrátilo na ďalšie konanie. Vzhľadom na pasivitu správneho orgánu ďalším rozhodnutím riaditeľstva z 19. augusta 2013 bolo rozhodnutie správneho orgánu zo 16. apríla 2013 už len zrušené.

Keďže konanie správneho orgánu bolo podľa názoru sťažovateľa od počiatku šikanózne, sťažovateľ si zaobstaral právnu pomoc advokáta, a to vo forme právneho poradenstva a spísania konkrétnych podaní na príslušné orgány. Táto právna pomoc bola riadne vyfakturovaná a sťažovateľom zaplatená.

Sťažovateľ tiež podotýka, že nepravdivá informácia o sťažovateľovi ako daňovom dlžníkovi bola v katastri nehnuteľností zverejnená ešte niekoľko mesiacov po zrušujúcom rozhodnutí riaditeľstva, keďže správny orgán nekonal.

Sťažovateľ podaním z 13. mája 2014 požiadal Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Ministerstvo túto žiadosť bez bližšieho odôvodnenia odmietlo, preto sa sťažovateľ obrátil so žalobou na Okresný súd Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“).

Rozsudkom okresného súdu č. k. 4 C 21/2015-74 z 9. júna 2015 bola žaloba sťažovateľa o náhradu škody zamietnutá. Rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 825/2015-93 z 15. decembra 2015 bol rozsudok okresného súdu potvrdený. Krajský súd pritom nevyhovел žiadosti sťažovateľa o pripustenie dovolania na vyriešenie právnej otázky zásadného významu. Išlo o otázku, či vzniká škoda ako majetková ujma v prípade len núteného obmedzenia vlastníckeho práva v určitom trvaní, ak k nej dôjde bez primeranej náhrady. Ďalšia otázka bola, či postačuje na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch pri zásahu do osobnostných práv ujma spočívajúca v závažnom ohrození práva na ochranu osobnosti, alebo musí dôjsť až k následku spočívajúcemu v konkrétne a presne špecifikovanej poruche v právach osobnosti. Krajský súd nielenže dovolanie nepripustil, ale podľa sťažovateľa s danými otázkami sa ani nijako nevysporiadal. To zakladá zásah do viacerých ústavou, listinou a dohovorom chránených práv.

Pokiaľ ide o časť uplatnenej škody vo výške 121,05 € zaplatenej advokátovi za právne služby, všeobecné súdy podľa sťažovateľa nesprávne tvrdia, že sťažovateľ existenciu škody z titulu trov právneho zastúpenia nepreukázal, keďže sťažovateľ nikdy netvrdil, že

v správnom konaní bol právne zastúpený. Boli mu totiž poskytnuté právne služby v inej forme, tieto mu boli riadne vyfakturované a faktúra bola z jeho strany uhradená.

Nesprávna je aj argumentácia, podľa ktorej zásah do vlastníckeho práva sťažovateľa sa mal stať len v minimálnom rozsahu a mohol mať vplyv na vznik škody iba v prípade, pokiaľ by sťažovateľ preukázal reálny záujem nehnuteľnosti previesť na iného. V skutočnosti sťažovateľ ani nemohol uvažovať nad prípadným odplatným prevodom nehnuteľností, keďže na ne bolo zriadené záložné právo. Pritom tohto záložného práva sa sťažovateľ nemohol zbaviť úhradou pohľadávky, pretože splatná pohľadávka v danom čase ešte neexistovala.

Pokiaľ ide o vyčíslenie majetkovej ujmy, ktorá sťažovateľovi vznikla obmedzením vlastníckeho práva v dôsledku zriadenia záložného práva na nehnuteľnosti, sťažovateľ podal určitý návrh, ako treba kvantifikovať hodnotu zásadného obmedzenia vlastníckeho práva (keďže nešlo o úplnú stratu vlastníctva). Navrhoval aj znalecké dokazovanie na určenie všeobecnej hodnoty stavby so záložným právom, prípadne hodnoty závady na stavbe.

Podľa sťažovateľa neobstojí ani názor, že samotné konštatovanie porušenia jeho práva je dostatočným zadostučinením, keďže mu vraj nevznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Sťažovateľ si totiž uplatňoval nemajetkovú ujmu v rámci práva na ochranu zdravia v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Nezákonný postup správneho orgánu bol potentným stresujúcim faktorom. Okrem toho meno sťažovateľa ako daňového dlžníka bolo mnoho mesiacov zverejnené vo verejne dostupnom katastri nehnuteľností, a preto nemôže byť dostatočnou nápravou len to, že sťažovateľ bol napokon v správnom konaní úspešný.

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že lipnutie všeobecných súdov na absolútne konkrétnej majetkovej škode v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím má paradoxný následok, a to, že sťažovateľ má preukázať dvojitý kauzálny nexus. Jednak musí preukázať, že nezákonné rozhodnutie zásadným spôsobom zasiahlo do jeho práv a právom chránených záujmov, ale následne porušenie týchto práv treba považovať za nové príčiny, ktoré by mali

byť v príčinnej súvislosti so vznikom konkrétnej a presne vyčíslenej škody. Ak sa tento dvojitý kauzálny nexus so zásahom, resp. rozhodnutím (ktoré nebolo nevyhnutné, ale ani dôvodné) nepreukáže, sťažovateľovi by nemala prináležať náhrada majetkovej či nemajetkovej ujmy.

Podľa názoru sťažovateľa hoci krajský súd v podstate konštatuje oprávnenosť nárokov sťažovateľa, napriek existencii očividných a preukázaných následkov (obmedzenie vlastníctva, zásah do osobnostných práv) výslovne reštriktívnym výkladom pojmu škoda existenciu ujmy nepripúšťa. Pritom nútené zriadenie záložného práva na ešte neexistujúcu a nesplatnú pohľadávku je očividne majetkovou ujmovou.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1) Základné práva sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 6Co/825/2015, zo dňa 15.12.2015, v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici, sp. zn. 4C/21/2015, zo dňa 9.6.2015 porušené boli.

2) Základné práva sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej správy podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 6Co/825/2015 zo dňa 15.12.2015, v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici, sp. zn. 4C/21/2015, zo dňa 9.6.2015 porušené boli.

3) Základné práva sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1, 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 6Co/825/2015, zo dňa 15.12.2015, v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici, sp. zn. 4C/21/2015, zo dňa 9.6.2015 porušené boli.

4) Základné práva sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na ochranu osobnej cti, dobrej povesti, podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, a rodinného a súkromného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu

v Trenčíne, sp. zn. 6Co/825/2015, zo dňa 15.12.2015, v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici, sp. zn. 4C/21/2015, zo dňa 9.6.2015 porušené boli.

5) Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi primerané zadosťučinenie vo výške 500,- € (slovom päťsto Euro), ktoré je Krajský súd v Trenčíne povinný uhradiť na bankový účet sťažovateľa(...), a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

6) Krajský súd v Trenčíne je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania a právneho zastúpenia v sume 303,16 €, a to úhradou na bankový účet právneho zástupcu sťažovateľa(...), do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

7) Ústavný súd SR rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 6Co/825/2015, zo dňa 15.12.2015, v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici, sp. zn. 4C/21/2015, zo dňa 9.6.2015, zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie. “

II.

Z rozsudku okresného súdu č. k. 4 C 21/2015-74 z 9. júna 2015 vyplýva, že ním bola zamietnutá žaloba sťažovateľa o náhradu škody.

Sťažovateľ požadoval náhradu škody vo výške 121,05 €, ktorá mu vznikla z titulu trov právneho zastúpenia advokátom, a to v súvislosti s podávaním opravných prostriedkov proti rozhodnutiam správneho orgánu z 26. marca 2013 a zo 16. apríla 2013. V priebehu konania nebolo sporné, že sťažovateľ a advokát neuzatvorili v súvislosti s podávaním opravných prostriedkov písomnú zmluvu o plnej moci. Obe odvolania boli podpísané iba sťažovateľom a takto boli aj zaslané správne orgánu a riaditeľstvu, teda bez označenia právnym zástupcom. Trovy právneho zastúpenia vyfakturoval právny zástupca až po podaní opravných prostriedkov faktúrou z 30. decembra 2013 vo výške 121,05 €. Podľa názoru okresného súdu, keďže odvolania boli podané pod hlavičkou samotného sťažovateľa, bez označenia právneho zastúpenia a bez existencie zmluvy o právnej pomoci umožňujúcej ustáliť vznik sťažovateľovej povinnosti zaplatiť odmenu za právne služby, nejde o ujmu, ktorá sťažovateľovi vznikla v príčinnej súvislosti so zastupovaním v danej veci.

Ďalej sťažovateľ požadoval zaplatenie sumy 3 183,31 € ako skutočnej škody za obmedzenie vlastníckeho práva zriadením záložného práva. Výšku škody vyčíslil tak, že

ročný odpis dlhodobého hmotného nehnuteľného majetku vynásobil počtom dní, počas ktorých bolo jeho vlastnícke právo k nehnuteľnostiam obmedzené záložným právom, a následne vydal počet kalendárnych dní v roku. Podľa názoru okresného súdu takéto vyčíslenie škody nemožno z účtovného hľadiska považovať za skutočnú škodu. Sťažovateľ by musel preukázať, že tesne pred zriadením záložného práva mal úmysel založené nehnuteľnosti previesť na iného, ale v dôsledku existencie záložného práva nemohol tak urobiť. V takomto prípade by sťažovateľovi mohla vzniknúť škoda, a to z titulu ušlého zisku. Sama skutočnosť, že došlo k účtovnému poklesu počas existencie záložného práva, nie je škodou. Sťažovateľ mohol svoje nehnuteľnosti ďalej užívať a zásah do jeho vlastníckeho práva nastal len v minimálnom rozsahu. Za skutočnú škodu nemožno považovať ani prípadné zmenšenie všeobecnej hodnoty nehnuteľností pri jej porovnaní v čase pred zriadením záložného práva a po jeho zriadení, prípadne po zrušení rozhodnutia o zriadení záložného práva. Tieto okolnosti by mohli mať vplyv na vznik škody iba v prípade, pokiaľ by sťažovateľ preukázal reálny záujem nehnuteľnosti previesť na iného. Preto súd ani nevykonal sťažovateľom navrhované znalecké dokazovanie na zistenie všeobecnej hodnoty stavby „veľkoobchodný sklad“ v čase pred zriadením záložného práva a po jeho zriadení.

Napokon sa sťažovateľ domáhal zaplatenia sumy 10 000 € ako náhrady za nemajetkovú ujmu. Podľa názoru okresného súdu v danom prípade samotné konštatovanie porušenia práva sťažovateľa sa javí ako dostatočné zadosťučinenie, a to vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Sťažovateľovi teda nevznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 6 Co 825/2015-93 z 15. decembra 2015 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 214/2015-74 z 9. júna 2015. Podľa názoru krajského súdu skutkové a právne závery okresného súdu treba považovať za správne. Okresný súd vykonal dostatočné dokazovanie, vykonané dôkazy správne zhodnotil a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré aj správne vyložil. Odvolacie námietky sťažovateľa preto nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natol'ko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Nároky sťažovateľa, ktoré uplatňoval pred všeobecnými súdmi, sa skladali z troch čiastkových pohľadávok. Požadoval jednak náhradu výdavkov za právne služby advokáta, ďalej náhradu škody vzniknutej obmedzením vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v dôsledku zriadenia záložného práva k nim a napokon náhradu nemateriálnej ujmy, ktorá mu vznikla nezákonným zriadením záložného práva a zverejnením tejto skutočnosti v katastri nehnuteľností.

Vo vzťahu k nároku na náhradu škody vzniknutej v dôsledku objednania právnych služieb advokáta v súvislosti s vypracovaním odvolaní proti rozhodnutiam správneho orgánu dospel okresný súd k záveru o nepreukázaní poskytnutia týchto právnych služieb. Vychádzal z toho, že popri neexistencii zmluvy o poskytovaní právnych služieb, resp. splnomocnenia pre advokáta navyše advokát vystavil faktúru až s dlhším časovým odstupom potom, čo boli odvolania podané, pričom z týchto odvolaní nevyplývalo, že boli spísané advokátom. Za takéhoto stavu okresný súd nepovažoval za preukázané, že odvolania naozaj boli spracované advokátom.

Podľa názoru ústavného súdu hodnotenie dokazovania zo strany okresného súdu treba považovať za dostačujúce a presvedčivé. Argumentácia okresného súdu sa nejaví ako arbitrárna či zjavne neodôvodnená. Odlišný názor sťažovateľa sám osebe nezakladá porušenie označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru.

Pokiaľ ide o nárok sťažovateľa na náhradu škody vzniknutej tým, že zriadením záložného práva bol obmedzený pri výkone svojich vlastníckych práv, závery všeobecných súdov je možné akceptovať, i keď sa nejavia ako úplné.

Možno súhlasiť s tým, že v rámci zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím niektorého štátneho orgánu za skutočnú škodu možno v daných súvislostiach spravidla považovať iba takú situáciu, keď nezákonné rozhodnutie preukázateľne znemožní žalobcovi realizovať právny úkon, ktorý by privodil pre neho majetkový prospech. Inými slovami, nebyť nezákonného rozhodnutia, žalobca by dosiahol určitý majetkový prospech. Z hľadiska takéhoto chápania náhrady škody treba považovať za správnu úvahu všeobecných súdov, podľa ktorej sťažovateľ nepreukázal zámer predať niektorú zo založených nehnuteľností s tým, že by takýto zámer pojal ešte pre zriadením záložného práva.

Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Z citovaného ustanovenia vyplýva existencia subjektívneho základného práva vlastníka na poskytnutie primeranej náhrady v prípadoch, keď dôjde k obmedzeniu jeho vlastníckeho práva vo verejnom záujme a na základe zákona. Ide teda o subjektívne právo zakotvené priamo v ústave.

Hoci to sťažovateľ výslovne takto neformuluje, v podstate sa domáha poskytnutia primeranej náhrady za to, že bol po určitú dobu obmedzený pri výkone svojho vlastníckeho práva v dôsledku zriadenia záložného práva. Keďže rozhodnutia o zriadení záložného práva

boli neskôr v rámci odvolacieho konania zrušené, domáha sa nie náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva, ale náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím.

Z pohľadu ústavného súdu sa javí ako rozhodujúce posúdenie otázky, či nútené obmedzenie vlastníckeho práva vykonané v nevyhnutnej miere, vo verejnom záujme a na základe zákona ako dočasné opatrenie možno subsumovať pod ustanovenie čl. 20 ods. 4 ústavy s tým následkom, že dotknutému subjektu patrí primeraná náhrada.

Ústavný súd v uvedenej súvislosti zdôrazňuje, že citované ustanovenie ústavy má na mysli obmedzenie vlastníckeho práva trvalého, resp. dlhodobého charakteru, nie teda také obmedzenie, ktoré z podstaty veci je uvalené iba ako dočasné opatrenie.

Na podporu uvedeného záveru možno uviesť, že vyvlastnenie (ústavné podmienky ktorého sú rovnaké ako v prípade núteného obmedzenia vlastníckeho práva) je tiež stavom trvalým, keďže znamená vo svojich dôsledkoch trvalé odňatie vlastníckeho práva dovtedajšiemu vlastníkovi. Možnosť dočasného vyvlastnenia právo totiž neupravuje.

Ďalej možno poukázať aj na to, že pokiaľ by dočasné nútené obmedzenie vlastníckeho práva malo byť subsumované pod ustanovenie čl. 20 ods. 4 ústavy, potom by patrila primeraná náhrada vo všetkých prípadoch dočasných zásahov do vlastníckeho práva, napríklad v rámci predbežných opatrení vydávaných súdmi či správnymi orgánmi.

Za akceptovateľný treba považovať aj záver všeobecných súdov, podľa ktorého sťažovateľovi nevzniklo právo na peňažnú náhradu za nemateriálnu ujmu v súvislosti s jeho osobnostnými právami podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže samotné vyslovenie porušenia práva treba vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu považovať za dostačujúce bez potreby poskytnúť aj finančné zadosťučinenie. Ústavný súd nemá dôvod do tohto záveru všeobecných súdov zasahovať, keďže nejde o záver arbitrárny, ale ani zjavne neodôvodnený.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2016